

Onderwerp: Position paper VNLOK t.b.v. rondetafelgesprek Wet kansspelen op afstand d.d. 9 juni 2022

Vanaf 1 oktober 2022 mogen kansspelaanbieders met een vergunning hun online spelaanbod aan consumenten aanbieden. Terugkijkend op de afgelopen maanden, constateert de Vergunde Nederlandse Online Kansspelaanbieders (hierna: VNLOK) dat er veel goed gaat, maar dat er zeker nog ruimte is voor verbetering. In algemene zin hecht de VNLOK er waarde aan om hier te benadrukken dat het van belang is om op basis van een consistent en voorspelbaar kansspelbeleid beslissingen te nemen. Zorgvuldige afwegingen en (data-)onderzoek zouden hieraan ten grondslag moeten liggen. We merken nog te vaak dat de emotie van de dag leidt tot (overhaaste) beslissingen. Dit komt de bescherming van consumenten en de kansspelsector op de langere termijn niet ten goede.

Wat ging er goed?

We zijn blij met de opening van de markt en dat onze leden medeverantwoordelijk zijn voor een veilig en verantwoord kansspelaanbod. Een aantal onderwerpen die goed gaan.

Centraal register uitsluiting kansspelen (hierna: Cruks)

Door inschrijving in Cruks worden spelers voor een (on)bepaalde tijd uitgeschreven bij legale (online) kansspelaanbieders. Het is dan niet meer mogelijk om bij deze aanbieders te spelen. Dit is in veel gevallen een goed en effectief instrument om spelers te beschermen. In mei 2022 stond de teller al op meer dan 15.000 spelers die op deze manier worden beschermd. Verderop in de notitie doen we een aantal suggesties om het Cruks-systeem verder te verbeteren.

Speelduur- en stortingslimieten

Door middel van limieten kunnen online kansspelaanbieders spelers helpen om verantwoorde keuzes te maken. De wet verplicht aanbieders om spelers dergelijke limieten te laten gebruiken, maar schrijft de hoogte van die limieten niet voor. Dit heeft er mee te maken dat een verantwoorde limiet voor iedereen verschillend is. De context van een specifieke situatie is hierbij belangrijk.

Toch hebben onze leden afspraken gemaakt over speelduurlimieten en stortingslimieten voor jongvolwassenen. Speelduur is beperkt tot maximaal 8 uur (m.u.v. pokertoernooien en sportwedstrijden). De stortingslimiet voor jongvolwassenen is beperkt tot maximaal 400 euro per maand.

Wat kan beter?

Zoals gezegd is er ook nog ruimte voor verbetering. We lichten hieronder een aantal onderwerpen uit.

Consumentenbescherming

Terecht is in de kansspelwetgeving veel aandacht voor het beschermen van consumenten en het tegengaan van kansspelverslaving. Het is voor de bescherming van consumenten essentieel dat illegale aanbieders worden bestreden. We zien het tegengaan van illegaliteit als een gemeenschappelijke taak van de Kansspelautoriteit (hierna: Ksa), het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de kansspelsector. In dit licht pleit de VNLOK voor een ambitieuzere kanalisatiegraad van 100% in plaats van de overheidsdoelstelling van 80%. Een kanalisatie van 80% betekent dat nog steeds één op de vijf spelers in de illegaliteit verdwijnt. Dit vinden wij onwenselijk. We realiseren ons dat illegaliteit altijd zal bestaan, maar wij denken dat het met verstandig kansspelbeleid haalbaar is om in 2030 een kanalisatiegraad van in ieder geval 95% te bereiken.

Waar het openen van de onlinekansspelmarkt voor heeft gezorgd, is dat probleemspelers (eerder) aan het licht komen en geholpen kunnen worden. Echter, juist de probleemspelers zullen het snelst weer in

de illegaliteit verdwijnen. Het is daarom belangrijk dat het legale online aanbod voldoende aantrekkelijk blijft. Het verder beperken van het legale online aanbod, maakt het tegengaan van illegaliteit complex. Goedbedoelde maatregelen kunnen averechts uitpakken, als het gevolg is dat de kanalisatiegraad daalt. Daarom doen we drie aanbevelingen:

- Onderzoek bij (beperkende) wijzigingen van wet- of regelgeving de impact op de kanalisatiegraad en neem die impact mee in de besluitvorming.
- Doe wetenschappelijk onderzoek naar de effectiviteit van (beperkende) maatregelen en interventies. Bijvoorbeeld wetenschappelijk onderzoek naar een oorzakelijk verband tussen reclame en kansspelverslaving.
- Laat verslavingszorginstellingen registreren waar spelers hun verslaving hebben opgedaan. Is dat bij legale of illegale partijen? Dit geeft inzicht in waar de problemen zitten en kan de Ksa helpen prioriteren bij de handhaving.

Daarnaast is een goed werkend Cruks-systeem van groot belang voor een effectieve bescherming van spelers. Toch zien we daar in de praktische uitvoering ruimte voor verbetering. Voorbeeld hiervan is een speler die zich voor een specifieke periode heeft ingeschreven in Cruks, maar voor het aflopen van die periode zichzelf weer kan uitschrijven. Of een speler met een dubbel paspoort, waarbij het tweede paspoort geen BSN bevat. Zo kan een speler met het ene paspoort ingeschreven staan in Cruks, maar met het andere paspoort toch deelnemen aan (online) kansspelen. Het is van groot belang dat deze 'lekken' in het systeem gedicht worden. We hebben drie concrete aanbevelingen voor Cruks:

- Maak het zichtbaar voor (online) kansspelaanbieders dat een speler ingeschreven is geweest in Cruks, zodat ze dit mee kunnen nemen bij de risicoanalyse. Dit leidt mogelijk tot een hoger risicoprofiel en snellere interventies.
- Momenteel kunnen spelers, ongeacht de duur van de inschrijving, een Cruks-inschrijving na zes maanden opzeggen. Wij denken dat het verstandiger is om een speler die zich inschrijft voor een bepaalde duur, in beginsel niet de mogelijkheid te geven om tussentijds op te zeggen.
- Bij een in- of uitschrijving in Cruks, zou het goed zijn als de betreffende speler vanuit de Ksa bezinnende communicatie ontvangt. Denk aan een verwijzing naar het Loket Kansspelen of naar een website met verschillende hulpverlenende instanties.

Reclame

Sinds de opening van de markt is het aantal reclames voor online kansspelen sterk gestegen. Logisch, want voor de opening van de markt waren dergelijke reclames verboden. Het is belangrijk dat aanbieders hier hun verantwoordelijkheid blijven nemen, zodat onmatige deelname aan kansspelen wordt voorkomen. In het bijzonder bij jongvolwassenen. Door onder andere te matigen qua volume, frequentie en inhoud, zoals nu bijvoorbeeld in het zelfreguleringspakket is vastgelegd. Tegelijkertijd is het van belang om de kanalisatie niet uit het oog te verliezen. Reclame is onontbeerlijk voor een goede en duurzame kanalisatiegraad. Illegale partijen -en daarvan zijn er vele duizenden - zullen blijven proberen om de Nederlandse consument aan zich te binden. Spelen bij een illegale partij betekent spelen zonder enige vorm van bescherming en volledig uit het zicht van instanties. Met alle risico's van dien.

Bewustwording

Voor het beschermen van consumenten is het noodzakelijk dat de consument zich bewust is van de risico's die gepaard gaan met deelname aan online kansspelen. De VNLOK denkt en helpt graag mee om deze bewustwording te vergroten. Bijvoorbeeld door neutrale voorlichtingscampagnes op televisie of op scholen. De VNLOK ziet hierbij ook een rol weggelegd voor de overheid en / of de Ksa. We zijn voorstander van een neutrale bewustwordingscampagne (vergelijkbaar met de oude Postbus-51 spotjes). Ook zou er meer aandacht voor deze boodschap kunnen zijn op de verschillende overheidswebsites.